

Zielona Góra, dnia 15.02.2026 r.

Centrum Badań i Edukacji Środowiskowej „Ekspedycja 404”
ul. Akademicka 5
65-240 Zielona Góra

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim
ul. Jagiellończyka 13
66-400 Gorzów Wielkopolski
sekretariat@gorzowwlp.rdos.gov.pl

Wniosek o powołanie rezerwatu przyrody „Suski Łęg”

1. Wstęp

W obliczu postępującego kryzysu klimatycznego oraz gwałtownego zaniku różnorodności biologicznej, ochrona ekosystemów hydrogeniczných staje się kluczowym elementem bezpieczeństwa ekologicznego państwa. Torfowiska i lasy bagienne pełnią niezastąpioną rolę w stabilizacji cyklu hydrologicznego oraz sekwestracji węgla. Niniejszy wniosek o powołanie rezerwatu przyrody „Suski Łęg” stanowi realizację najwyższej formy ochrony obszarowej, niezbędnej dla zachowania unikalnych walorów przyrodniczych w regionie środkowego Nadodrza. Zgodnie z opinią Państwowej Rady Ochrony Przyrody (PROP-KOE/2024-09), zachowanie naturalnych bagien i torfowisk w lasach jest obowiązkiem wynikającym z Art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy o lasach. Ekspertki PROP podkreślają, że bierna zgoda na dalsze odwadnianie takich obszarów – w tym funkcjonowanie starych systemów melioracyjnych – stanowi naruszenie ustawowego nakazu ich „zachowania”. Ustanowienie rezerwatu pozwoli na skuteczną instytucjonalizację ochrony tych procesów, nadając obszarowi oficjalną tożsamość poprzez właściwe nazewnictwo.

2. Proponowana nazwa

Proponowana nazwa brzmi: Rezerwat przyrody „Suski Łęg”. Nazwa ta jest głęboko osadzona w lokalnej tradycji geograficznej oraz dokumentacji leśnej. Przed okresem II WŚ obszar tej nosił nazwę „Zaucher Wald” co można przetłumaczyć jako „Las Suche lub właśnie „Suski Las”. Mimo etymologicznego paradoksu (sugestia „suchości”), określenie to historycznie odnosi się do konkretnego kompleksu leśnego, którego nazwa w systemach informacji przestrzennej Lasów Państwowych pozwala na jednoznaczną identyfikację obiektu. Drugim paradoksem jest

stosunkowo duża odległość od Suchej, będącej administracyjnie częścią Zielonej Góry i bliskość Marzęcina czy Ługów, jednak taka nazwa była stosowana dla tego kompleksu według danych historycznych i powinno to zostać utrwalone we współczesnym nazewnictwie.

3. Położenie i granice

Obszar projektowanego rezerwatu zajmuje strategiczne położenie w strukturze ekologicznej województwa terenów położonych między Zieloną Górą, a Nową Solą, stanowiąc istotne siedlisko.

- Województwo: lubuskie
- Powiat: nowosolski
- Gmina: Otyń
- Jednostka organizacyjna LP: Nadleśnictwo Przytok

Za centralny punkt obszaru można uznać punkt o współrzędnych:

51°51'24"N 15°37'21"E

Proponowane przez nas granice można opisać wielokątem o następujących wierzchołkach:

51°51'44"N 15°37'24"E

51°51'47"N 15°37'52"E

51°51'37"N 15°37'48"E

51°51'25"N 15°37'35"E

51°51'17"N 15°37'15"E

51°51'15"N 15°36'56"E

51°51'18"N 15°36'48"E

51°51'14"N 15°36'34"E

51°51'20"N 15°36'31"E

51°51'24"N 15°36'48"E

51°51'27"N 15°37'21"E

51°51'34"N 15°37'27"E

4. Cele ochrony

Ochrona Suskiego Łęgu wymaga podejścia zintegrowanego, łączącego konserwację siedlisk, ochronę rzadkich gatunków oraz restytucję reżimu hydrologicznego.

4.1 Zachowanie siedliska

Głównym przedmiotem ochrony są lasy bagienne i łęgowe o wysokim stopniu naturalności. Szczególną wartość przedstawia zespół łęgu wiązowo-jesionowego (*Ficario-Ulmetum minoris*). Zgodnie z metodyką monitoringu siedlisk przyrodniczych (Mróz, 2012), siedlisko to klasyfikowane jest w następującej hierarchii syntaksonomicznej: Klasa: *Querco-Fagetea*, Rząd: *Fagetalia sylvaticae*, Związek: *Alno-Ulminion*, Podzwiązek: *Ulmenion minoris*. Zachowanie wielowarstwowej struktury drzewostanu jest warunkiem trwałości całego ekosystemu i ochrony gatunków zależnych od specyficznego mikroklimatu lasów zalewowych.

4.2 Ochrona unikatowej flory

Suski Łęg stanowi ostoję dla gatunków wskaźnikowych dla siedlisk hydrogenicznych. Obecność rzadkich roślin naczyniowych (w tym przedstawicieli rodziny storczykowatych, takich jak kukułka

szerokolistna *Dactylorhiza majalis*) oraz mszaków typowych dla torfowisk, świadczy o unikatowości obiektu. Gatunki te pełnią rolę bioindykatorów – ich stabilne populacje potwierdzają, że procesy ekohydrologiczne nie zostały trwale przerwane, mimo historycznych prób odwodnienia terenu.

4.3 Ochrona rezerwuaru wody i sekwestracja węgla

Obszar funkcjonuje jako naturalna „gąbka retencyjna”. Dane z Hydroportalu oraz analizy PROP wskazują na krytyczne znaczenie gleb organicznych w bilansie gazów cieplarnianych. Szacuje się, że zdegradowane torfowiska leśne w Polsce emitują rocznie ok. 3,6 mln ton równoważnika CO₂. Ochrona Suskiego Łęgu bezpośrednio wpisuje się w cele rozporządzenia LULUCF, zapobiegając mineralizacji torfu. Utrzymanie wysokiego poziomu wód gruntowych ma kluczowe znaczenie nie tylko dla rezerwatu, ale i dla przyległych terenów leśnych i rolniczych, ograniczając skutki suszy. Realizacja tych celów wymaga nadania obszarowi konkretnej kategorii klasyfikacyjnej.

5. Proponowana klasyfikacja rezerwatu

Rodzaj rezerwatu: mokradłowy lub torfowiskowy

Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*), które w klasyfikacji siedlisk przyrodniczych Natura 2000 posiadają kod 91F0.

6. Dokumentacja formalna – rejestr powierzchniowy, własność gruntów

Fundamentem bezpieczeństwa prawnego ochrony Suskiego Łęgu jest fakt, że całość obszaru znajduje się w zasobach Skarbu Państwa pod zarządem Nadleśnictwa Przytok.

7. Dokumentacja i waloryzacja przyrody

Las wykazuje unikatowe nagromadzenie cech pierwotnych ekosystemów bagiennych. Synteza danych przyrodniczych dowodzi, że ochrona tego obszaru jest działaniem nadrzędnym wobec gospodarki surowcowej. Gleby torfowe i murszowe Suskiego Łęgu stanowią istotne ogniwo w regionalnym bilansie węgla, a ich ochrona jest koniecznością w świetle unijnego rozporządzenia o odbudowie zasobów przyrodniczych (Nature Restoration Law). Waloryzacja ta determinuje wybór konkretnych metod ochrony.

8. Proponowany sposób ochrony

Zaproponowany reżim ochronny opiera się na dualizmie ochrony biernej i czynnej, zgodnie z rekomendacjami PROP-KOE/2024-09.

- Ochrona bierna: Wdrożona w najlepiej zachowanych fragmentach łęgów, gdzie procesy naturalne (sukcesja, zamieranie drzew) powinny przebiegać bez ingerencji.
- Ochrona czynna: Skoncentrowana na poprawie mechanizmów hydrologicznych. Kluczowe jest blokowanie rowów odwadniających w celu renaturyzacji torfowiska. Podkreśla się, że dotychczasowa „bierna zgoda” na funkcjonowanie rowów była naruszeniem Art. 13 ustawy o lasach.

Na podstawie Art. 15 ustawy o ochronie przyrody proponuje się zakazy:

1. Zmiany stosunków wodnych (z wyłączeniem działań renaturyzacyjnych).

2. Pozyskiwania drewna (zgodnie z wymogiem wyłączenia z użytkowania gospodarczego siedlisk bagiennych).
3. Wykonywania prac ziemnych zniekształcających rzeźbę terenu.

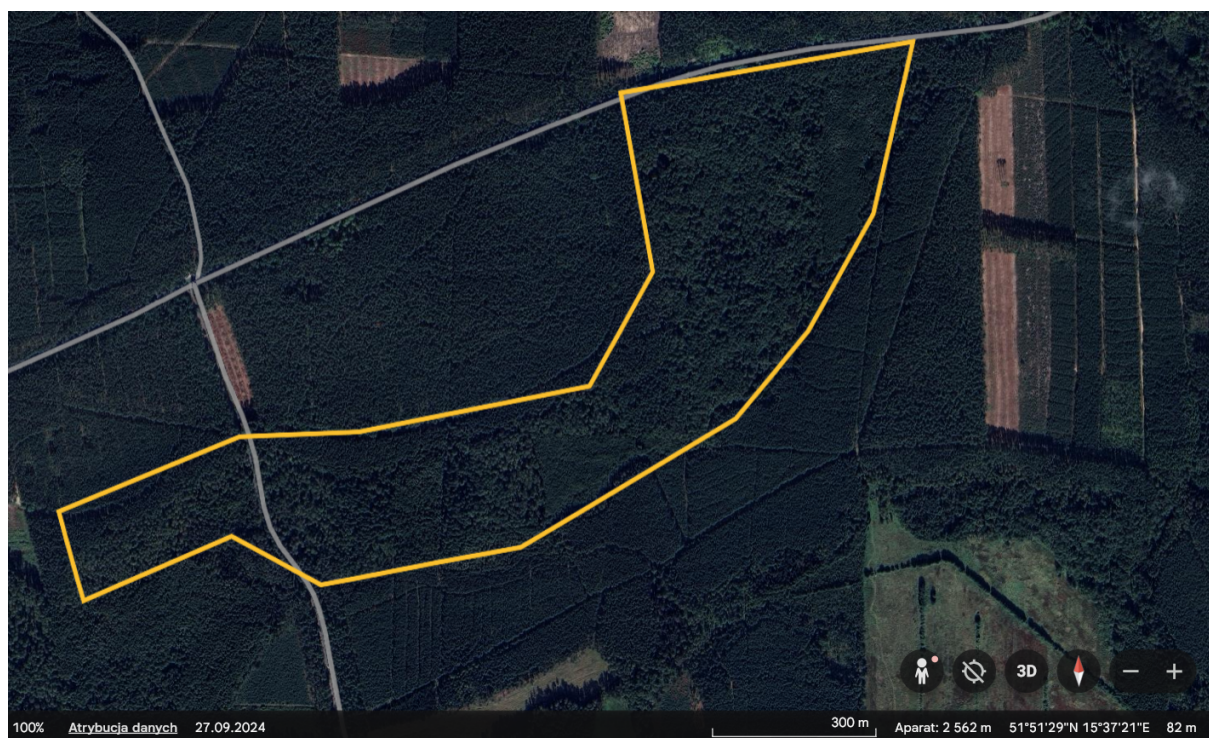
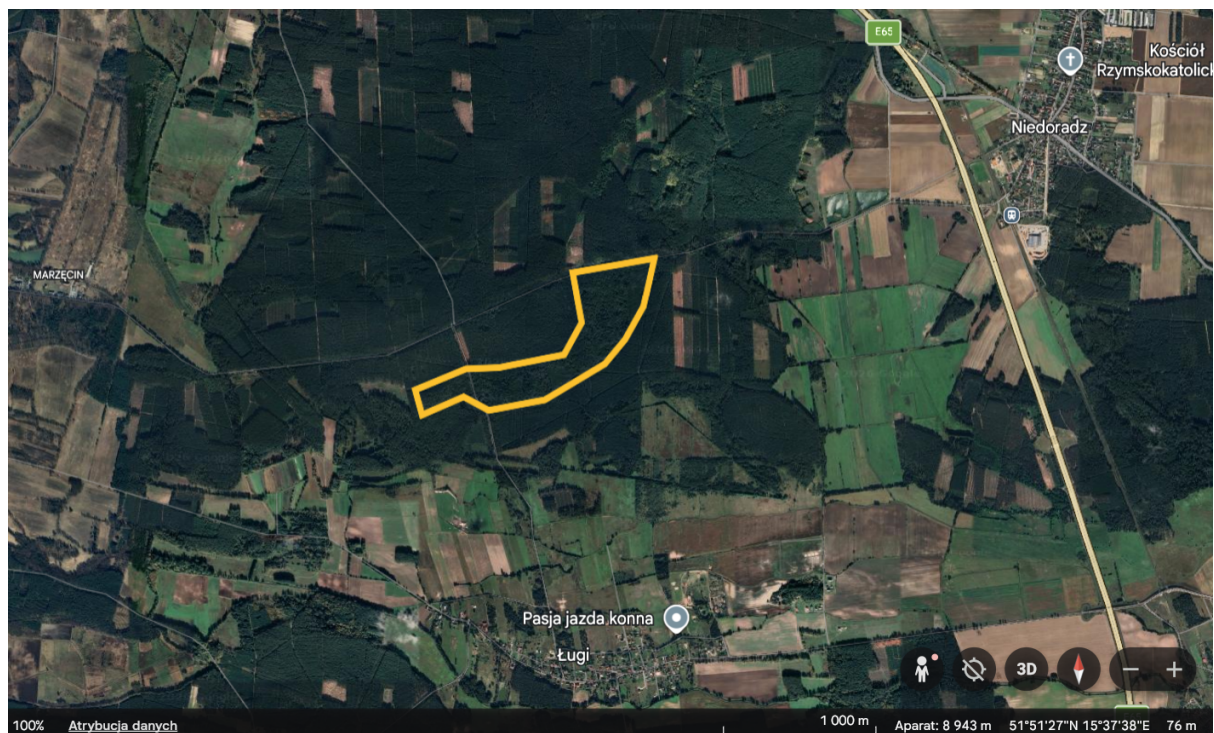
9. Literatura

- Bank Danych o Lasach (BDL) – dane o siedliskach Nadleśnictwa Przytok.
- Hydroportal (KZGW/Wody Polskie) – dane o sieci rzecznej i uwilgotnieniu.
- Mapa GDOŚ (Geoserwis) – waloryzacja przestrzenna ochrony przyrody.
- Mróz W. (red.) (2012) – Monitoring siedlisk przyrodniczych. Państwowy Monitoring Środowiska, GIOŚ, Warszawa.
- Opinia PROP-KOE/2024-09 – W sprawie ochrony bagien i torfowisk w lasach.
- Pawlaczyk P., Jermaczek A. (2008) – Poradnik ochrony mokradeł, Wydawnictwo Klubu Przyrodników.
- Ruczkowski P. (2025) – Ograniczenia w procesie inwestycyjno-budowlanym wynikające z ustanowienia form ochrony przyrody, Studia Prawnoustrojowe UWM.

10. Załączniki:

1. Mapa ewidencyjna z granicami planowanego rezerwatu.
2. Dokumentacja fotograficzna walorów przyrodniczych i hydrograficznych.

Załącznik 1: mapa ewidencyjna

Mapa przedstawiająca teren proponowanego rezerwatu „Suski Łęg”

Załącznik 2: dokumentacja fotograficzna

Zdj. 1-2 (zbiory własne)

Zdj. 3-4 (zbiory własne)

Zdj. 5 (zbiory własne)

Zdj. 6 (zbiory własne)